

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

ASSILO DE POBRES DEL PARCH

BANQUET ORGANISAT EL PASSAT DIUMENGE PEL AJUNTAMENT

Avans del banquet y baix la direcció del Sr. Borrell y Sol y ab assistencia del Arcalde, els nens assilats sigueren obsequiats ab joguinas, llibres y objectes útils.

CRÒNICA

HOSTES ILUSTRES

EN MASCAGNI. — L' ESTATUA DE 'N PITARRA

El mestre Mascagni es un lluytador, y aquesta es la qualitat que als meus ulls el fa més simpàtic. Perque jo opino que la gloria y la fortuna pertanyen de dret als que s' esforcen en conquistarlas, als qu' en fèrseles sevas hi posan tota l' ànima. Y tant quant més han de lluytar pera ascendir desde 'l fons del barranch al cim de la montanya, tant més acreeadors se fan a la pública admiració.

L' autor de *Cavalleria rusticana* desde noy hagué de bregar ab tota mena de contratemps: ab la família, empenyada en contrariar la seva vocació; ab l' escassés, companyera inseparable dels artistes enamorats del ideal; ab el defalliment y la desilusió, qu' en certs moments s' apoderan dels cors més forts; y fins ab la malaltia que sol ser la conseqüència inevitable dels combats durs y agotadors.

Pero en mitj de totes las contrarietats, se senti sovint afalagat per un tebi raig de sol desprenentse de una petita clariana de núvols espessos. El rigor de un pare que s' empenyava en ferlo ser advocat ó sino forner, el mitigá un oncle que alentá y protegí la seva vocació musical; el poch éxit material dels seus primers ensaigs, el compensá la protecció de un aristócrata que 'l pensioná en el Conservatori de Milán; els anys de bohemia com á director de companyias d' ópera ambulants que per tot arreu ensopogavan y queyan, y la malaltia subsegüent tingueren un premi ab la dona que 'l assistí—un' artista—de la qual ne feu la seva muller, companyera fidel y amorosa inspiradora. Es ella, la que 'l acompanya per tot, no tenint millor mirall que la nina del seus ulls: es ella, la que *superlativant* un substantiu l' anomena «*il mio maritissimo*».

La enamorada parella vejetava en un poble napolità, *Cerignola*, haventse ell resignat á desempenyar el modest càrrech de organista, quan tingué coneixement del concurs obert per l' editor Sonzogno. Se tractava de premiar la millor ópera en un acte. Tres mil liras eran l' import del premi. En Mascagni tingué la sort de trobar un bon llibre y de traduhirlo al llenguatge musical de una manera admirable. En sa trista soletat y vibrant de afany pera sortirne, se sentí inspirat, com tal volta may més s' hi tornarà á sentir, y creá sa *Cavalleria rusticana*.

D' entre las 80 partituras enviadas al concurs ella fou la preferida. Ni l' editor, ni 'ls membres del Jurat coneixian al autor. Sigué pera tots una sorpresa aquell nom enterament nou. ¿Quí será aquest Mascagni?—s preguntavan. Sapigueren després que havia estudiat algún temps en el Conservori de Milán, si bé sense distingirse gayre, ab lo qual se corroborá una vegada més que no han de ser sempre 'ls que suran, els que més s' han fet notar en el seus estudis preparatoris.

Del acert ab que procedí 'l Jurat ne respongué l' éxit de las taulas, primer á Roma, després á tot' Italia, y per últim en el mon enter, que tot lo mon ha recorregut l' afortunada partitura.

Aixís, de un salt ascendí l' autor desde la obscuritat á la llum, desde l' olvit á la fama.

¿Qué vol dir que després no haja tornat á treure la grossa, ab tot y pendre tants bitllets, en aqueixa Loteria dels espectacles escénichs, en la qual no hi valen els esforços creadors si no tenen la fortuna de compenetrarse ab el gust del públic? Fins que tor-

El Mestre Mascagni.

ni á acertar, continuarà essent l'autor de *Cavalleria rusticana*, y aquest sol títol ja ho es de gloria.

Nosaltres ens felicitem de que haja vingut á visitarnos. En Mascagni es, de totes maneres, una gran personalitat de aqueix art italià que, havent perdut l'antigua preponderancia busca nous rumbos; de aqueix art que pugna per hibridarse ab el germànic y no sempre ho consegueix; de aqueix art, més curiós que inspirat, en plé període de tanteigs y probaturas.

Dirém de aqueix art lo que havém dit de'n Mascagni: «Lo que no's logra avuy, se consegueix demà: precisa lluytar, no hi ha victoria sense lluyta.»

¡Pobre Pitarral... Va patir en vida, y l' fan sufrir després de mort.

El número de fí d'any no'ns doná espay pera parlar del monument...—ó millor dit del *ramillete de confiteria*—que li ha sigut erigit en el Pla de las Comedias. ¡Ay, Senyor! ¡Y qué desgraciada es Barcelona en aquesta classe de adornos apoteósichs!

Califiquém el monument á Frederick Soler de *ramillete de confiteria*, per ser aquesta la primera idea que sugereix ab la seva base macisea de crocant, ab aquella fulla recargolada de natilla y ab la figura al cap de munt fent equilibris. Y per cert que no hauríam dit may que'l Sr. Falqués tingués tan malas entranyas, porque si la fulla de natilla s'arriba á derretir, ¡bona nit estátua! al topar sobre la dura base de crocant, se partirá en mil trossos.

Naturalment que qui menos hi perdrá ab aixó serà el Sr. Querol, l'autor de la figura, per ser aquesta

una de las obras més desmedradas de las que han sortit del seu cisell. No está bé aquell home segut sobre de un banch ab una cama sobre l'altra: no está bé que tingui un cap tan petit, y menos encare que dintre de la roba no s'hi senti la persona.

Pero tornant al famos monument ó lo que sigui, dirém que més que misteri de goig resulta de dolor. Y resulta misteri de dolor porque fa pena.

Un dels detalls que més intrigan á tothom son las nervaturas de la fulla, que á un costat y altre simulan dos signes interrogants. ¿Qué volen dir aquellas interrogacions?

Un maliciós els interpretava aixís:—¿Quí acabarà de pagar el monument? Aixó es lo que volen dir.

Un amich meu s'ha empecat tot un plan de reforma, que donaria á l'obra, sense modificarla en sa estructura externa, un carácter de verdadera originalitat.

Heus aquí com m'explicava el seu projecte:

—En primer terme, en lloch de fer seure la estàtua sobre un banch, lo qual sobre ser poch cómodo resulta no gayre digne per evocar la idea del banch dels acusats, la colocaria sobre un balancí de *rejilla*, que sigués movable. Després faria un buyt en la fulla que constituheix el pedestal y hi colocaria á dintre una màquina de rellotje...

—¿Per recordar qu'en Pitarral havia sigut rellotjer?

—Per aixó y per un'altra cosa. La màquina de rellotje estaria en comunicació ab el balancí, de manera que donantli corda cada vint y quatre horas, la estàtua s'estés gronxant. ¿No t sembla si'n tindria de admiradors una estàtua de moviment?

DESPRÉS D' UNA CAMPANYA

—Teniu; vos cedeixo armas y bagatges. M' he convensut de que avuy tot el poble ho es de jove y entusiasta.

—Pot, ser que sí—li vaig respondre.—De totes maneres no crech qu'en lloch més del món n'hi haja un'altra de semblant, y ella, en certa manera, podria contribuir a l'atracció de forasters

—Ah! Y un'altra cosa... —va dir el meu amich.— Al Sr. Falqués el treuria de arquitecte municipal y 'l nomenaria encarregat de donar corda diàriament a la estàtua de n'Pitarra.

P. DEL O.

EL PENDRE

Per culpa de nostra parla, fa que casi bé tothom si no avuy, un altre dia, ha de pendre, poch ó molt.

N'hi ha que prenen xacolata al matí, al deixá 'ls llençols; qui té caló, pren la fresca; y qui té fret, no té foch y té camas, casi casi que procura pendre 'l sol.

Un malalt pren medecinas, si per cas l'anar al sot li fa certa repugnancia; prenen café 'ls qu'están bons (sies que 'lraltenen per ferho), y pastilles per la tos, y llet calenta ab merenga

pren qui té un refredat fort.

Els hi farà pendre tila aquell que 'ls mogui rahóns; pren el tren el que viatja, pero avans d'entrá al vagó ja ha pres bitllet, (se suposa)... y las noyas y els xicots, casi tots, aquí s'estila que prenguin la comunió.

L'orador, pren la paraula, y el pillet, pren lo que pot. Prenen midas las modistas, els sastres y els del nyinyol. Els creyents prenen Nostre Amo, prenen estat, els mussols que contrahen matrimoni... y els aucells prenen el vol.

El periodista pren notas; prenen croquis els pintors; ifios n'hi han que prenen vistas! y hasta els metjes y els doctors, per no ser menos, receptan sols després de pendre 'l pols.

S'ha de pendre part en causa, tractant de certas qüestions. Per escriure 's pren la ploma; se pren la mida a n'els morts, y hi ha qui vol pendre 'l número a tots, com els carretóns.

Aquest, per tot pren paciència com perfecte bon minyó; aquell, pren molts determinis; l'altre pren grans precaucions, y en sus pren els banys a Caldas y en Mus els pren al Tritón...

Y hasta el Gran Don Alejandro ens pendria el pèl a tots si no haguessim pres la mida de deixarlo ab sos moltons a qui pren, al menys, la pinta, quan els promet la dallós, a catorze días vista com las lletras... y ara prou!

R. AREGALL

TEATRO DE NOVEDATS

COMPANYIA DRAMÁTICA SICILIANA, dirigida pel Cav. G. GRASSO

Escena final del drama *Terra baixa*, que la companyia representa ab notable perfecció.

LA VIDA MODERNA

La senyora, dirigintse al marit, que's passeja amunt y avall del saló:

—Pero bé, ¿qué pensas fer?

El marit, prosseguint, nerviós y ab el cap baix, el seu passeig:

—No ho sé... Inventar la quadratura del círculo, descobrir la pedra filosofal, construhir un ferrocarril d'aquí a la lluna... Vés, no m'amohinis...

—Es que la minyona ha d'anar a la plassa...

—Que hi vaji...

—¿Pero cóm hi anirà, si a casa no hi ha un quarto? —¿No hi ha un quarto?... Que s'emporti una sala, ó un'arcoba, ó un corredor, ó... un trabuch.

—Tot aixó son ximplerías que no resolen res. Pósat sobre sí y enrahona ab solta. ¿Creus tú que parlant de trabuchs, pedras filosofals y círculs quadrats podrém avuy parar taula?

El senyor s'atura.

—¿Y creus tú que, recordantme que la criada s'está esperant, s'omplirà per art màgich el meu portamonedas?

—De totes maneres, hi ha que fer una cosa ó altra.

—Fes arrós ab congre.

—Just!... ¡Burlat encare dels nostres apuros!

—Donchs fes fideus, ó fes sémola... ó fes el favor de no marejarme més.—

Pausa curta. La senyora—naturalment—es qui primer torna a fer us de la paraula.

—¿No vas dir que havías escrit al teu oncle?

—Sí.

—¿Y qu'ell t'havía contestat?

—Sí.

—¿Qué't deya?

—Que contés ab ell.

ELS HÉROES DE «AMICA»

Ópera estrenada al Liceo el dia de cap d' any

PERE MASCAGNI

Autor de l' ópera.

ELENA BIANCHINI CAPELLI

Eminent prima-donna, creadora del paper d' Amica.

—Y res més?... Bon refors tindrà la minyona si la fem anar a la plassa dihentli que contém ab l' oncle...

—Que vols dir que seria millor dirli que contém... ab els dits?

—Veyám, ensényamela aquesta carta.

—Té, aquí la tens, ¿veus? «Querido sobrino...»

—Bueno; ves llegint.

—«Vivament impresionado, me apresuro a manifestarte que el miércoles, por carta certificada, recibirás la cantidad de...»

—¡Acaba, venga aquesta cantitat!

—¡Pero si encare no la tinch!

—«La cantidad de...» quant?

—«De quinientas pesetas.»

—¡Cent duros!...

—Molt aviat has fet la conversió...

—Diu el *miércoles*... El *miércoles* es avuy. ¿A quin' hora passa el carter?

—Generalment, a las onze. Pero quan porta quarts per' algú que 'ls espera ab impaciencia, sempre vé ab una mica de retrás.

—Vés, no siguis pessimista...

En un campanar vehí se senten tocar horas. La senyora, contantlas ab ansietat:

—...Nou, deu, onze... ¡Las onzel... El cor me diu que 'ls cent duros del oncle s' están acostant...

—¡Ah! El cor... ¡Veene fent cas del cor! També quan varem casarnos, crech que 'l cor te deya que desde aquell moment nadariam en l' abundancia... Y, ja ho veus, ¡ni un clau!

—M' exasperas ab las tevas filosofías... ¿No t' escríu l' oncle que avuy arribarán els quarts aquí?...

—Pero ¿no cab en lo possible que 'l tren hagi descarrilat, ó que una partida latro-facciosa l' hagi fet tornar enrera, ó que l' ambulant s' hagi descuydat la saca dels certificats a la estació de sortida?

—Sí, tot aixó cab en lo possible: lo que sembla que no hi cab es que tú tinguis solta, y senderi y sentit comt.

—De modo que tú estás convensuda de que la carta del oncle vindrá?

—Convensudíssima.

—¿Per qué?

—Per...

El timbre de la porta, que en aquell moment sona, li talla la paraula.

—¿Sents?

—¿Qué?

—El carter, el providencial carter ab el certificat del oncle.

—¿Cóm ho sabs?

—Conech el seu trucar... Es una manera de trucar que no 's confón ab cap més.

—¡Ay!... quin pes m' has tret de sobre!... Lo que hi ha es que...

—¿Qué? ¿Qué t' passa?

—Sent una carta de provincias, hi ha que donar-li cinch céntims.

—Naturalment! Dónals'hi.

—Es que... no 'n tinch cap...

—Jo tampoch...

—¡Quína desgracia!...

—Mira... fes anar a obrir a la minyona... y que digui al carter... qu' hem de cambiar... que ara no té'n sueltos...

—Tens rahó...

La criada, obehint las ordres rebudas, va a obrir, y al moment torna.

—El demanan a vosté, senyoret.

—¿No es el carter el que ha trucat?

—No, senyor. Es el procurador, que vé a cobrar el lloguer del pis.

A. MARCH

CONSEQUÈNCIES DEL BANDO CONTRA 'LS POBRES D' OFICI

—Hola, ¿us veneu las cynas?

—¿Qué voleu que 'n fassi, si no 'm deixan exercir la industria?

PRIMAVERA ANTICIPADA

Repara, oh lector, qué monas surten ja las papellonas!...

BOHEMIA

Jo vull una Zazá ó una Mussete
gentil, aixalabrada,
que d' amor y caricias m' emborratxi
fins á robarme l' ánima.

De treball ne vull poch, perque la vida,
vivintla ja 's treballa.

Jo no vull ser esclau. Ma sanch preciosa
ningú podrà explotarla.

No vull ser explotat. Jo faré feyna
sempre que 'n tingui ganas;
pintaré, escriuré versos ó bé música,
y la figura humana
descriuré ab el pinzell ó bé ab la ploma,
nua de peus á cara.

¡Vull llibertat; vull viure! A ma conciencia
ja res podrà encallarla,
y riuré ó ploraré, segons com vingui
la sort ó la desgracia.

Y si l' adversitat en mí se fixa,
lluytaré ab forza brava
fins véncer ó morir, que ma existencia
la vull gran ó anulada.

Vencedor ó venut, per mí es tot gloria.

¡El terme mitj me cansa!

Aqueixa horripilant monotonía
qu' es dels mortals la pauta
me fa fástich. Jo vull impresiões fortas,
imprevistas, variadas,
que constantment me donguin goig ó pena.

Vull llibertat ben ample...

viure la vida bohemía .. qu' es la vida
més digna y elevada
per las virtuts y mérits y defectes
que no té cap més altra.

¡Es la vida bohemía, gran, hermosa!...

¡Per xó es tant desgraciada!

ANDRESITO

LLIBRES

FOLK-LORE per JASCINTO VERDAGUER. — Forma part
aquest llibret de las obras póstumas del insigne escrip-
tor, y 's reduheix á una colecció de notas populars, arre-
plegadas en sas fructuosas excursions á través de la terra
catalana.

Apareixen aqueixas notas divididas en quatre parts:
¿Qué diuen els aucells? qu' es la traducció catalana del
cant de molts d' ells, feta pel poble catalá. — Notes espar-
ces, singularitats de alguns animals forjadas per l' esperit
observador y la imaginació del nostre poble. — Tradi-
ciões, molt interessants. — Y finalment Aforística en la
qual se revela l' esperit pràctic de la nostra gent.

No podém resistir á la temptació de reproduhir al-
gúns de aqueixos proverbis.

Al torrapá
la fam el va matar.

A quí está content del poch ó molt
may li faltará consol.

Cada día 's muda 'l vent:
l' home, á cada moment.

Del diner no 'n pots dinar,
pero ab ell en pots comprar.

El mal y 'l bé
quí 'l fa se 'l té.

Els arbres son com els humans;
dels uns ne fan carbó, dels altres sants.

Els lleons y las ovellas
son malísimas parellas.

El xerrayre es got trencat;
encare no li díus que ja es vessat.

IECCO IL PROBLEMA!

¿Arribará á la meta?

En el foch se proba l' or
y en las penas el cor.

En temps de farsa
el corb diu negra á la garsa.

Fá com el Montseny;
com més blanqueja, més bojeja.

Lo promés es una beta
que, estirant estirant, se peta.

L' avar es com el porch:
no aprofita fins qu' es mort.

Las llenguas no son tisoras
pero son més talladoras.

May podreu tenirho tot:
dona borrarxa y ví á n' al bot.

Mal es quan la taca hi ha,
que la pols bufant se 'n vá.

No demanis consell
á quí es massa bó per ell.

No feu cas del qué dirán,
els gossos sempre lladrarán.

Paciencia es una pasta:
més ne té quí més ne gasta.

Pensa quan veus caure algú

que podrías caure tú.

Procurador, si es gat vell
procura per ell.

Quan el goig es á la sala,
la tristor puja l' escala.

¿Qué corre més que un llebrer?
El lloguer.

¿Quí es el sabí?
Aquell que ha entés
que no sab res.

Quí fá lo que no sol fer,
te vol enganyar ó t' ha de menester.

Quí 't diga mal de algú
després ne dirá de tú.

Si arbre gran vinclar voldrás
avants que 'l vinclis el trencarás.

Si 't plau lo ser alabat
t' agrada lo ser robat.

Ves ab el cor á la má,
més no te 'l deixis robar.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Comunicaciones internacionales de España.—Conferencia dada el 29 de junio de 1906, por D. José Puigdollers

y Macià, en el salón de actos del Instituto Vizcaíno de Bilbao.—Es un treball molt estudiat, plé de observacions atinades pera conseguir el foment del comerç y de la marina en la nostra nació. El conferenciant, en ell, posa de relleu la seva llarga experiència.

.. *Ayuntamiento de Barcelona.*—Caja de pensiones de retiro. Memoria y proyecto de bases.—El Sr. Borrell y Sol, zelós regidor síndich ens ha favoregut ab un exemplar de aquesta memoria sobre una institució municipal altament necessaria, la qual es de desitjar sigui prompte un fet, cosa no difícil de conseguir tenint en compte l'acert ab que ha sigut estudiada y projectada.

.. *La Vida en el Campo.*—Poemita catalán de Ramón Masferrer.—Versión castellana de Francisco J. Garriga y Leandro Sánchez, Pbno.—El poemeta bucòlich del senyor Masferrer, una de las obras més rehixidas de la moderna literatura catalana que fou traduït al alemany per en Fastenrath, ho acaba de ser al castellà pels Srs. Garriga y Sánchez, catedràtics del Institut provincial de Oviedo ab fidelitat y primor notables, que no duptem han de ajudar molt a la seva difusió.

RATA SABIA

PRINCIPAL

S'ha exhumat l'aixerida sarsuela d'en Pitarra *La Rambla de las Flores*, escrita quan encare aquell hermostros de passeig era lo que 'l seu títol indica. Avuy l'autor la titularia: *La Rambla de las bombas*.

LICEO

Com auguravam en tò innocent no fa gayres días, la presencia del Mestre Mascagni aportà gran interès y números públich al estreno de la seva òpera *Amica*.

El llibret que ha servit de base a la nova partitura del popular autor de *Cavalleria Rusticana*, es en extrem senzill y sobri pero no careix de intensitat dramática, es essencialment musicable y s'adapta perfectament a las condiciones y al estil del compositor, que aquesta vegada sembla que hagi volgut trencar sos propis motllos, apartantse *quelcom* dels procediments que fins ara havia seguit. Així veyem que ara la seva música resulta més sabia, més treballada, pero lo que guanya per aquest cantó ho perd casi sempre en frescura y en espontaneïtat qu'eran las sevas especialitats reconegudas.

No obstant s'escoltan ab gust alguns fragments inspiradíssims entre 'ls quals precisa recordar el *Preludi*, el ballable y el duo final en el primer acte, seguit aquest últim de una tempestat que produeix molt bona impressió, degut als ensopegats efectes de la orquesta. El segon acte, qu'es ahont esclata el drama ab tota sa forsa, es tot ell materia explotable pera un compositor de fibra, y ha sigut tractat pel mestre ab inteligencia y *amore*.

Els intérpretes en general compleixen com a bons, sobresortint en primer lloch la Sra. Capelli, que fa una creació del tipo protagonista, donant artísticament un gran relleu dramàtic a la figura y cantant ab veritable saber y ab profund sentiment la seva part.

La orquesta, portada admirablement pel mateix Mascagni, no deixa escapar un sol detall de la rica instrumentació, y els plens harmònics resultan brillants y justos com pocas vegadas s'ha sentit a cal Liceo.

..

L'autor de *Cavalleria Rusticana* s'ha fer aplaudir ab calor y entusiasme com a director d'orquestra.

Es un temperament briós que no descuida 'l sentiment de la composició ni desdenya 'ls primorosos detalls. Fins lluytant ab las deficiencias de la orquesta, organisa pera la interpretació de las òperas més que pera las grans passas de concert, demostra la categoria de general en jefe digne dels tres entorxats, executant las oberturas dels *Mestres Cantors* y *Tannhäuser*, de Wagner; la *Eleonora*, de Beethoven, y la *Marxa húngara*, de Liszt.

ROMEA

El Patró Pere March es un quadret dramàtic, que si be no tanca gran novetat en l'assumpto, donchs, ab variants mes ó menos encertadas ha sigut tractat per diferents escriptors, no deixa perxó de contenir bellessas dignas de la ploma de mestre Peyo, el seu autor.

L'acte únic de que consta la òbreta es ben pensat y la acció s desenrotlla ab interès *creciendo* dintre la senzilles del assumpto, y si en algun punt se destrueixen els efectes de intensitat es degut a la mateixa exhuberancia del dialèch, tant pintorech en boca de alguns personatjes que fa esclatar la rialla en moltes ocasions en el moment en que la emoció dramática deuria estar sosposa en l'ànim del espectador.

La escena bastant ben presentada per lo que s'acostuma en aquella casa.

Els actors, a mitjas, y alguns menos de mitjas.

Don Pompeyo Gener va tenir que sortir dos ó tres cops a las taulas.

..

Per aquesta nit está anunciat l'estreno d'una comedia lírica en tres actes del Sr. Creuhet, titulada *El Mestre*, ab música del mestre Morera y decorat de n Vilomara.

NOVETATS

Dimars debutà la companyia dramática siciliana: obra escullida pera la inauguració, *Malta*, de Capuana.

La presentació dels actors sicilians en las taulas de Novetats fou una verdadera revelació. La companyia conta ab dos artistes de gran talla; el públich, entenentho així, desde bon principi va entregarshi franca y obertament. La obra escullida, sense ser un gran drama comparable ab els del modern teatro italià, vibra constantment dintre d'un just ambient de realitat y es un march espléndit pera que una actriu hi esplayi sas facultats.

IY no poch que s'hi llueix la Sra. Ferraril. El seu treball es portentós, admirable. El drama del seu personatge, el cas del seu tipu, ha de ser tot emoció interna, y ella l'interpreta ab una intensitat de sentiment tal que encomana las sevas sensacions al espectador, produintli una mena d'esgarriansa que 'l deixa corprés y anonadat. No es precisament la veu de modulació dúctil, no es la mirada penetrant, no es el gesto sempre just lo que sorpren y admira en aquesta dona jove, de fina y escayent figura; es cada una y el conjunt de totes aquestas ventatjas.

Heus aquí la primera impressió que 'ns ha produït aquesta artista, la que esperem ab verdader desitj veure en altrás obras.

Digne companyó d'ella es el director Sr. Grasso, de qui no volém exposar judicis fins a tenir la fortuna de veure'l en algun'altra obra, per més que podém adelantar que s tracta d'una verdadera notabilitat.

Las escenas de conjunt foren admirablement portadas y cap dels actors que interpretavan els tipos secundaris va deslluïr el quadro, donchs tots van semblarnos discretíssims.

[Benvinguts sigan els artistas sicilians y... *buona fortuna!*]

EN ELS DEMÉS TEATROS

Al *Circo Barcelonés*, cambi de personal. El diumenje debut de una companyia de sarsuela dirigida per en Pérez Cabrero. Un'atracció: *La fletxa humana*, un aspirant a rompre's la nou del coll, executant un salt de 14 metros en bicicleta.

.. Al *Eldorado* entre comedia y comedia s'hi ha introduït alguna que altra sarsueleta de las mes celebradas, com *Los martes en las de Gómez* y *La mala sombra*, qu'es la que fins ara ha tingut més bona sombra.

.. Al *Granvía* dijous havia d'estrenarse *La noche de Reyes* dels Srs. Arniches y Serrano.

.. Tres obretas novas s'han posat en el *Cómico*: *La corona de la Virgen* (lletra de Miralles; música de Oliver) de carácter melodramàtic; *La hija del cantinero*, dels Srs. Ribas y Gili, de costums quarterelas, y *El targetero postal* (lletra de n Font y Ribó, música de Coto y Viñoles) que al igual que las anteriors sigui rebuda ab agrado.

N. N. N.

UN NÚMERO QUE NO ERA AL PROGRAMA DE LAS FESTAS

ATRACCIÓ DE FORASTERS.

VOTÉM EN CONTRA DE LA

En compte de suprimir

LA BANYERA DE LA REYNA

(RONDALLA MUNICIPAL)

A dins de Ca la Ciutat
hi ha un quarto molt amagat,
y en el quarto una banyera.
No li tenen per descuyt;
hi es desde 'l vuytanta vuyt
de la centuria darrera.

Li posaren en tal any
perque hi pogués pendre un bany
una elevada persona.
Si vá fé' ó no servitut
es cosa que no he sabut,
perque á mí tant se me'n dona.

Diuen qu' ara no serveix,
pro en el quarto subsisteix
com una cosa sagrada;
com un tresor del mes rich
la conservan al abrich
d' una indiscreta mirada.

Diuen els murmuradors
que está plena de tresors
de papers y de carpetas,

y fá un respecte tan gran
que 'ls que hi passen pe 'l da-
hi caminan de puntetas. [vant

També 's murmura entre
dents
que s' hi guardan expedients
d' excepcional importancia,
que de molts ha estat la sort
perque allí han trobat la mort
papers que davan molta ansia.

No sé la causa ni 'ls fins,
pro 'l plech que cau allà dins
may mes veu la llum del día,
donchs vá contarme un llengut
que alló es un sepulcre mut
que de obrirse escriuixiria.

Plan que s' haja d'enfonzar
lo que no degui surar,
qüestió que no convé viva
ó assumpto massa candent
se 'l draga en un santiamen
la tomba administrativa.

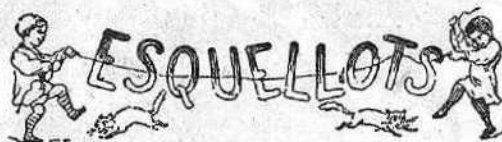
¡Ah, si 'ls nostres Fivallers
remenessin tals papers!
¡Ja n' armarian de xera!
¿Que hi ha molts papers mu-
[llats)?

¡No en vá están dipositats
anys y panyes á una banyera!

RHAMA SHAMA

las molts que ja existeixen,

En Romanones continúa estudiant la qüestió de la po-
licia de Barcelona. Ministre estudiós com ell, no n' hi ha
un altre.

Jo fins me temo que de tant capissar li caiguin las ce-
llas, el bigoti y els cabells, quedantli el cap pelat com
una bomba, ab lo qual s' exposará á que 'ls mateixos po-
licías qu' ell nombri, l' agafin prenentlo per un explosiu.
¡Oh, y ab las ganas que tindran de contreure mérits!

Una policia nombrada per las autoritats del país, com-
posta de gent del país y coneixedora de las necessitats
del país, en Romanones no l' admet, ni 'n pot sentir par-
lar. Diu que fora una policia massa regionalista... y aixó
del regionalisme, está clar, li fa venir l' agre á la boca.
¿Cóm s' ho arreglaría per regalar gorras ab carrillera als
seus amichs y recomenats?

No: lo qu' ell vol, avants que tot, es fer tots els nom-
braments, y que 'ls vehins de Barcelona constituheixin
comissions auxiliadoras del cuerpo, pera que en tots els

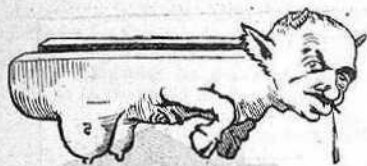
L' ENDEMÀ DELS REYS

—¡Encare té tres potas el teu caball? A la meva nina ja no n' hi queda cap.

—¡Oh, es clar! Com que las ninas no 'n tenen sinó dugas, aviat se 'ls
acaban.

SUPRESSIÓ DE LAS GÁRGOLAS

nosaltres, si poguésser,

fracassos se'n emportin las carregadas els vehins y no els polissóns.

Més clar: en Romanones s'encarrega de l'olla del ranxo y voldria que las comissions de vehins li servissin de tapadora.

Pero 'ls vehins han de dirli tots ells unánimement:
—Dispensi, senyor ministre, no 'ns emplem tan malament.

Víctima de la neurastenia que feya mesos l'atormentava, el día 2 del corrent se suïcidà a Milán nostre amic el notable pintor y famós cartellista Aleardo Villa.

El seu nom era conegut tant a Europa com a América. Rival dels Chéret, dels Mucha, dels Hohenstein, dominava el cartell com pochs, y frescos están encare els llores per ell conquistats en el gran certamen obert a Buenos Ayres per la fàbrica de cigarrillos Paris, ahont, en lluyta ab els més insignes cartellistas del món, se'n emportà el primer premi.

Seva es també la magnífica aquarela que cedint a las nostras instancias pintà pera la cuberta del Almanach de LA ESQUELLA del any 1906.

[Descansi en pau el gran artista]

Ab gran solemnitat signé entregat al restaurant Pince el premi del concurs anual d'edificis y establiments.

VENTANTSE LAS MOSCAS

—Mestressa, ¿quién les ha autorizado para comer aqui?
—A mí, l' home.
—¿Y a V.?
—¿A mí?... La dona.

hi anyadiríam aquestas.

En l'acte hi hagué música, tech y discursos.

Una nota simpática brollà dels llabris del Cónsul de Fransa, afirmant que may ha reynat a Barcelona el sentiment mesquí d'enveja pels estrangers, els quals son sempre tractats ab afecte fraternal, y recompensats quan fan alguna cosa de bó.

Serveixin aquestas expontáneas manifestacions de contesta als que sense engaltar parlan devegadas de la rudeza y l'egoisme del nostre poble.

La nova divisió de districtes de Barcelona ha quedat pendent de aprobació en el Senat.

El caciquisme no s'hi avé a que Barcelona en lloch de dotze diputats provincials tingui 'ls vint que li corresponen. Temen perdre la preponderancia dintre de la Corporació.

Pero tant es que risquin com que rasquin: els electors de fora farán lo mateix que han fet els de Barcelona. Els cacichs han begut oli.

Y no del de Ca'n Porcar ó de Ca'n Basseda... Han begut oli de vidriol.

Rahó tenen els francesos quan diuen: «*Tout passe... tout lasse.*» Es veritat, tot passa. Pero lo que passa més depressa es la Joventut.

Nou anys ha viscut tan sols el senmanari que portava aquest títul.

Olvidém algún petit disgust que havíam tingut ab ell—no hi ha que dirho: avants del 25 de novembre de 1905—y sentím que la Joventut de aquells joves, algun dels quals ja pentinava cabells blancs, no haja sigut eterna.

Joventut s'ha despedit dels seus lectors ab un número notable.

Y á propòsit de joventut. La de Madrid l'ha descrita el celebrat escriptor Manuel Bueno, en aquestes termes expressius:

«Confesemos humildemente que somos caricaturas de jóvenes: una generación que ha coincidido con la popularidad del cinturón eléctrico.»

Per fortuna la joventut catalana no pot ser amidadada ab aquest rasurador.

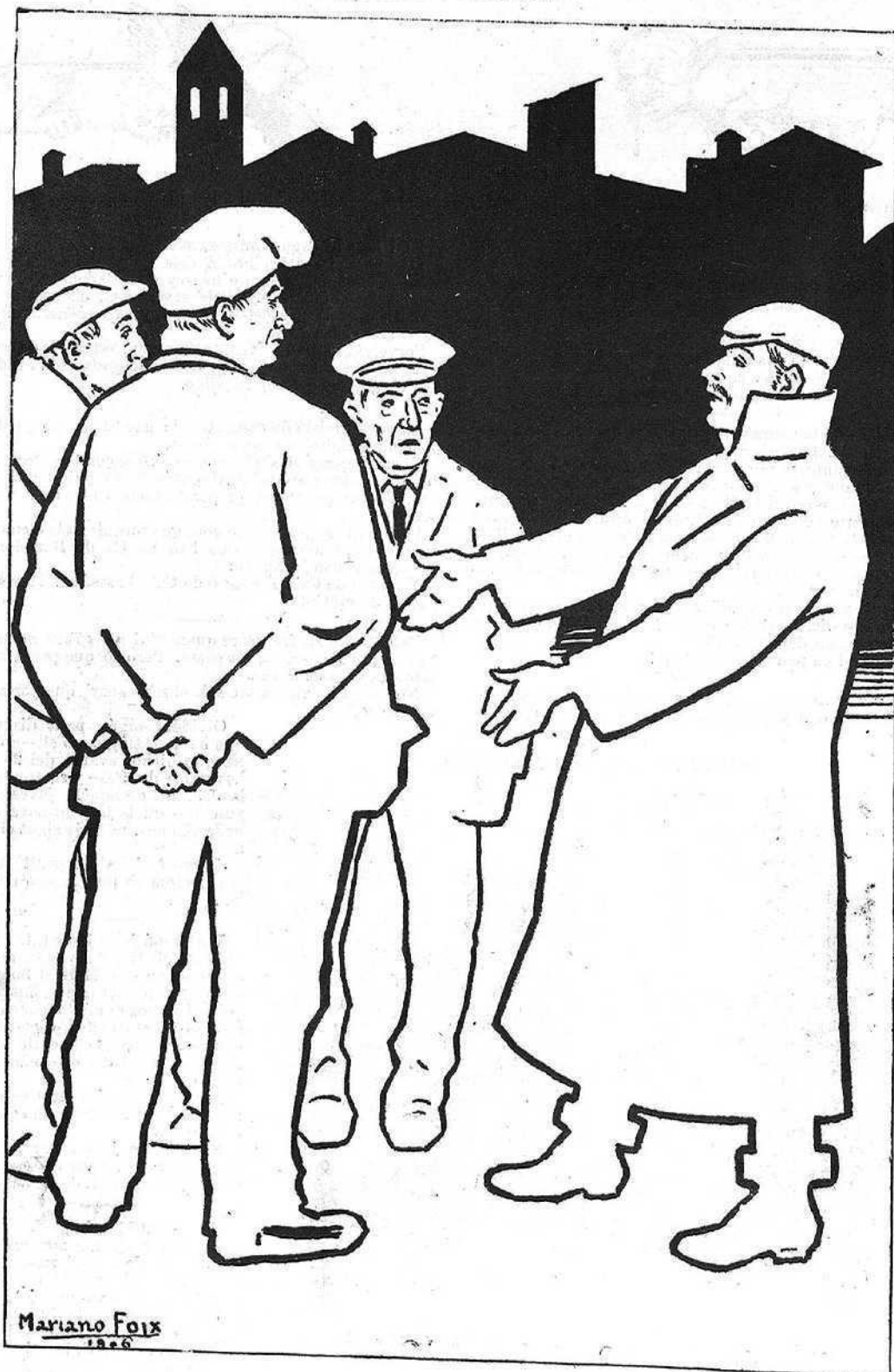
Els nostres joves, per tot lo que convingui, encare s'electricisan sense necessitat de cinturons.

Un merlot blanc.

Els nebots y marmessors de D. Joseph Ooma y Torrents van presentarse al arcalde manifestantli que per expressa disposició testamentaria de dit senyor, feyan cessió de un terren situat en el carrer de la Universitat, de uns 2.000 metres de superficie.

[Felicitém a la Pubilla! Quan son tants y tants a pèndrelli lo

LLISSÓ PRÁCTICA

—Jo us ho faré entendre. Per aquests contorns hi ha sortit un llop. ¿Qué fem? Ens juntém tots, y ía empaytarlo! Vos hi acudiu ab l' escopeta, aquest ab un garrot, aquell ab la força... ¡Aixó es la Solidaritat!

que té, bó es que surti 'algú ádonarli lo que necessita.

Acorts de la Junta autònoma de Ciències Naturals:
Primer: La Junta 's fa càrrech dos óssosde de Siberia, que han vingut á aumentar la Colecció Zoológica.

Segon: La Junta ha demanat que se li agreguin dos vocals de la Comissió de Foment.

Pera cada ós un vocal:
¿veritat que no está mal?

Ja ha sortit el Cartell dels Jochs Florals d'enguany.
En ell s'ofereixen els tres premis ordinaris de consuetut, y alguns d'extraordinaris pera 'ls quals—y aixó constituheix una innovació—no se senyala tema.

Un'altra novetat. S'ofereix un premi al autor de la millor obra dramática, y la recompensa consisteix en mil pessetas.

¡El diner! L'únic Déu universalment adorat.
¡Quí sab si també será el Déu de la inspiració!

Es de lley establir caloríferos en els wagons de segona y tercera, més necessitats que 'ls de primera per ser menos confortables.

Pero las empresas ferro-carrileras al ser intimadas á efectuarlo, han sollicitat del ministre de Foment que 'ls concedís un plasso de cinch anys. Necessitan tot aquest temps per' escalfar l'aygua.

Encare com no se 'ls ha acudit un'altra sortida.—Veurá, Sr. De Federico—li podían dir.—En lo successiu traurém dels wagons de segona y de tercera cortinetas y persianas, y aixís tot el calor que s'hi acumuli durant l'estiu podrà aprofitarse per l'hivern.

Y aquesta idea prosperaría. ¡Ja ho crech! ¿Cóm no havia de prosperar tenint com tenen las companyías á tants polítics en els seus concells de administració?

Llegeixo en una correspondencia inglesa:

«A Londres la boyrina es tan persistent y intensa, que cada transeunt pren casi sempre per son propi nas el nas del vehí.»

Aquestas equivocacions poden donar lloch á escenas molt cómicas. Com per exemple: la de un transeunt que moca á un altre inadvertidament.

—¿Qué fá?—diria 'l mocat.

Y el del mocador li respondria:—Dispensi, senyor:m'he equivocat de nas.

A Madrid existeix una Associació de Sorts-muts, la qual ha celebrat la entrada d' any ab un ápat, que contá la friolera de doscents comensals.

Figúrinse si sería silenciós aquest banquet.

No obstant, al final, se pronunciaren brindis entusiastas que siguieren extraordinariament aplaudits. Brindis muts: es á dir expresats ab signos.]

¡Quína llástima que 'l Congrés espanyol no 's compongui tot ell d' oradors d'aquesta especialitat.

En Battistini ab tot y haver cantat l' *Ernani* de una manera admirable, no lográ may fer aplaudir una certa frase, ab la qual un conegut barceloní, que no era artista ni tenia veu cantant, alcanzá un éxit may vist.

Un día de pánich bursátil, en que la major part dels que jugan á la *dol*-sa estavan en descobert ab perill de

anarse'n molts á ca'n Pistras, se presentá al *Casino Mercantil*, D. Evaristo Arnús, qu'en la jugada portava la contraria, quí al veure aquell conjunt de rostres afligits, abrumats y aniquilats, sentí un impuls generós dels qu' ell acostumava á tenir, y exclamá, recordantse del Carlos V. de *Ernani*:

—*Perdono á tutti!*

No vá ser ovació sino deliri l'esclat que 's produhí al sentir aquesta frase.

Ni 'l famós Battistini ni cap més baritone del mon han arribat á tant.

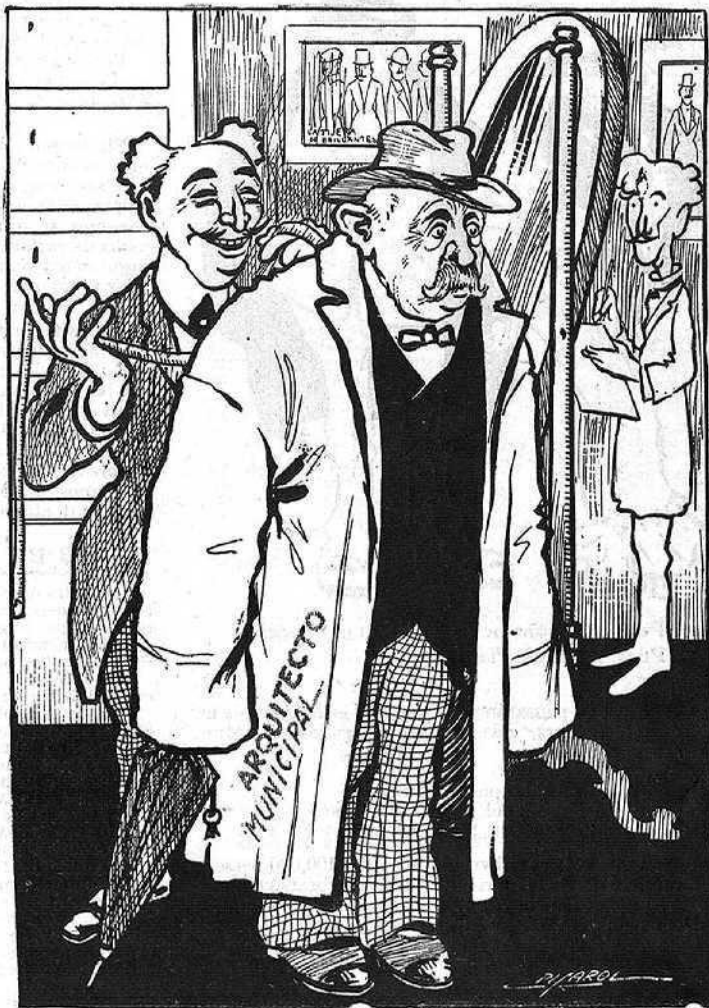
Días enrera l'amich Santiago Rusiñol doná á conèixer en el Saló de Cátedras del *Ateneo* alguns fragments de la seva novela inédita: *L'auca del Senyor Esteve*.

La lectura delectá extraordinariament á la numerosa y distingida concurrencia. Fou un *avant-gout* de la fruición que experimentarà el públich al aparéixer l'obra, que será dintre de poch, estant ja la seva impressió molt adelantada.

A Sans ha sigut descobert un matadero clandestí.

Ara no 's pensin que aquest servey l'haji prestat cap dels molts individuos que per aquest objecte paga la nostra corporació popular. El descobriment se deu á un delegat del Govern Civil.

Á CAL SASTRE

—Sí, sí, senyor Falqués; fa bé de ferse fer un trajo nou: aquest li va massa gran.

PER AQUESTS CARRERS

—Desvergonyit!... Fassi 'l favor de retirar-se, si no vol que li digui d' un' altra manera.

—No, no cal: ja ho he entés bé d' aquesta.

—Pero id' ahont heu sortit tantas francesas?

—Pues, miri; de Fransa.

—Y donchs—pensarán vostés,—¿qué están fent els numerosos inspectors, celadors y investigadores del Municipio?

Pues...

Ja s' ho poden figurar; pendre 'l sol, badá... y cobrar.

Deyan que l' estat subvencionaria ab 100,000 pessetas l' Exposició de Bellas Arts que ha de celebrarse á Barcelona. El govern las havia promesas.

Donchs bé: ara resulta que no figuran en el presupuesto. Com que 's tracta de una Exposició de Pinturas, el Govern deu haver volgut que Barcelona se las pintés.

Mal síntoma. Sobre tot, pel seu homónim.

El Progreso, conegut bzar establert davant del monument de 'n Güell, liquida las sevas existencias y fa saber al públich que 's retira del negoci,

Ja cal que la *Gaceta Oficial del Celeste Imperio* prengui nota d' aquest fet y pr' pari la maleta.

El ditxo ja ho diu: Quan las barbas del vehí vejis pelar... posa las tevas á liquidar.

Llegint els anuncis d' espectacles d' un día d' aquests:

«La gatita blanca.»

«La pena negra.»

«La careta verde.»

«El guante amarillo.»

Pero, senyor ¿qué es aixó? ¿Una llista d' obras de teatro ó 'l mostuari d' una tintorería.

Diumenge varen visitar els lladres una perruquería de la rambla de Catalunya, y, ipasmis el lector!, ab tot y tractarse d' una casa tant evidentment *petiaguda*, tingueren la prudencia de no endurse'n sinó un rellojje, una joya, trenta ó quaranta duros... y res més.

¿Veritat que, en mitj de tot, el pobre robat degué enterarse del fet ab relativa satisfacció?

—Puch donar gracias al cel, el bon perruquer diria; m' han pres lo que aquí tenia, pero no m' han pres el pèl.

Aquest senyor Manzano es colossal.

¿Saben quina pensada ha tingut pera extirpar la plaga de las bombas?

Un disri ho explica:

«Lo primer que 'l Gobernador demanará als propietarios, es que tots posin portería á las sevas casas.»

Perfectament. Lo porter será aixó. ¿Y lo segon, qué?

¿Demanar als porters que tinguin la bondat d' estarse á la portería?

Els conservadors barcelonins se proposan fundar cassinets en cada un dels deu districtes de la ciutat.

¿Cassinets, ó cassi-bruts?

Perque vaja, encare que 's fassi una activa política monárquica, d' adhesió incondicional als quatre reys dels jochs de cartas, quan venen eleccions, el poble vol que 's jugui net, y en aquestas condicions no hi ha medi de guanyar ni un' acta.

Ja deuen haver vist el tranvia del *Inglés* quinas bromes més saladas li gasta al públich.

A pesar de trobarnos ja á principis de janer, encare per las sevas líneas hi circulan cotxes d' estiu, completament oberts y ab las sevas *elegants* cortinetas.

¿Y 'l senyor Foronda, gerent d' aquesta fresca companyia es encare individuo de la Junta d' atracció de Forasters!..

¡Vamos, hombre!

De la d' atracció d' enconstipats haurían de ferlo.

NOTAS DE CASA

Durant las darreras senmanas, en las quals per la especial confecció dels números no 'ns ha sigut possible donarne compte, hem rebut lo següent:

De la «Sociedad Barcelonesa de Beneficencia»; 10 bonos del *Gallo del Pobre*, pera repartirlos entre personas necesitadas; Del «Mercat del Porvenir», 5 bonos triplicats de pa, arrós y carn, ab el mateix destino que l' envió anterior.

Y del Sr. Querol, dueny del *Salón Crayonchel*, un hermos album anunciador del seu elegant Establiment, situat davant del *apocaduro* del tranvia, entre Josepets y Tibidabo.

Hem rebut també: El cartell dels Jochs florals humorístichs de Tarrasa; invitació pera assistir á la *Sessió de Germanor* organizada per la «Associació Popular Catalanista» y altres entitats, y targetas de convit pera visitar la Exposició d' Art del «Centre Republicá Autonomista Graciench»; la que 'l Sr. Matilla té oberta á la Casa Es eva, Figueras y Successors d' Hoyos; la que 'l Sr. Borrell ha instalat á can Pere Reig y la que 'l passat diumenje inaugurá á Sant Andreu de Palomar, el «Centre Popular Catalanista».

Mil gracias á tots per la seva galantería, y, obligats per la falta d' espay, deixém pera la vinent senmana el donar compte dels Almanachs rebuts, que son molts y alguns d' ellas veraderament artístichs.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

TAPAS AB PLANXAS DAURADAS dibuixadas de 'n TRIADÓ per a enquadrar l' any 1906 de La Esquella de la Torratxa

Preu: 2'50 pessetas

Tapas y enquadració. 3'50

COLECCIÓN DIAMANTE (edición López)

Precio de cada tomo, 2 reales

TOMOS PUBLICADOS

1. R. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie.
2. — Doloras, 2.ª serie.
3. — Humoradas y cantares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie.
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie.
7. — Colón, poema.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.
9. — Drama Universal, poema, segundo tomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábula, 1.ª serie.
12. — Poesías y Fábula, 2.ª serie.
13. E. Pérez Escrich. Fortuna.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz.
15. Federico Urrecha. Siguiendo al muerto.
16. A. Pérez Níeva. Los humildes.
17. Salvador Rueda. El gusano de luz.
18. Sinisio Delgado. Lluvia menuda.
19. Carlos Frontaura. Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa. Un viaje a los infiernos.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.
22. J. M. Matheu. (Rataplan).
23. Teodoro Guerrero. Gritos del alma.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.
26. Ricardo Sepúlveda. Sol y Sombra.
27. J. López Silva. Migajas.
28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos.
29. E. Pardo Bazán. Arco iris, cuentos.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.
31. M. Matos (Corzuelo). ¡Aleluyas finas!
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).
33. A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.
34. José Estremera. Fábula.
35. Emilia Pardo Bazán. Novelas cortas.
36. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.
37. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.
38. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.
39. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.
40. Jacinto Labaila. Novelas íntimas.
41. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.
42. F. Pi y Margall. Diálogos y Artículos.
43. Charles de Bernard. La caza de los amantes.
44. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.
45. Rafael Altamira. Novellitas y cuentos.
46. J. López Valdemoro. La niña Araceli.
47. Rodrigo Soriano. Por esos mundos...
48. Luis Taboada. Perfiles cómicos.
49. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
50. J. Ortega Munilla. Fina.
51. F. Salazar. Algo de todo.
52. Mariano de Cavia. Cuentos en guerrilla.
53. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.
54. Francisco Alcantara. Córdoba.
55. Joaquín Dicenta. Cosas mías.
56. J. López Silva. De rompe y rasga.
57. Antonio Zozaya. Instantáneas.
58. José Zahonero. Cuentecillos al aire.
59. Luis Taboada. Colección de tipos.
60. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
61. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.
62. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.
63. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador.
64. Vital Asa. Pamplinas.
65. Antonio Peña y Goñi. Rio revuelto.
66. Enrique Gómez Carrillo. Tristes idillos.
67. Nicolás Estévez. Calandracas.
68. V. Blasco Ibañeta. A la sombra de la higuera.
69. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.
70. Joaquín M. Bartrina. Versos y prosa.
71. Francisco Barado. En la brecha.
72. Luis Taboada. Notas alegres.
73. Xavier de Montepin. La señorita Tormenta.
74. Antonio Zozaya. De carne y hueso.
75. Xavier de Montepin. Muerto de amor.
76. Conde León Tolstói. Venid a mí...
77. Alfredo Calderón. A punta de pluma.
78. Enrique Múger. Elena.
79. Luis Taboada. Siga la broma.
80. Laura García de Giner. La Samaritana.
81. Cyrano de Bergerac. Viaje a la luna.
82. Eugenio Antonio Flores. ¡Huérfana!
83. Iván Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
84. Alicia Pestana (Cafel). Cuentos.
85. Angel Guerra. Al sol.
86. T. Dostoyevsky. Alma infantil.
87. Edmundo de Amicis. Aire y Luz.
88. Laura García de Giner. Valentina.
89. Edmundo de Amicis. Manchas de color.
90. Voltaire. Zadig y Micromegas.
91. Manuel Ugarte. Mujeres de París.
92. Obras menores de Cervantes.
93. Juan Pérez Zúñiga. Chapuceras.
94. Voltaire. Cándido.
95. Goethe. Las amarguras del joven Werther.
96. Jacinto Benavente. Teatro rápido.
97. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
98. J. León Pagano. La balada de los sueños.

Pronto aparecerá el tomo 102, titulado

POLVO DEL CAMINO

POR ANGEL GUERRA

EDICIONS POPULARS de 'n SANTIAGO RUÑÓL

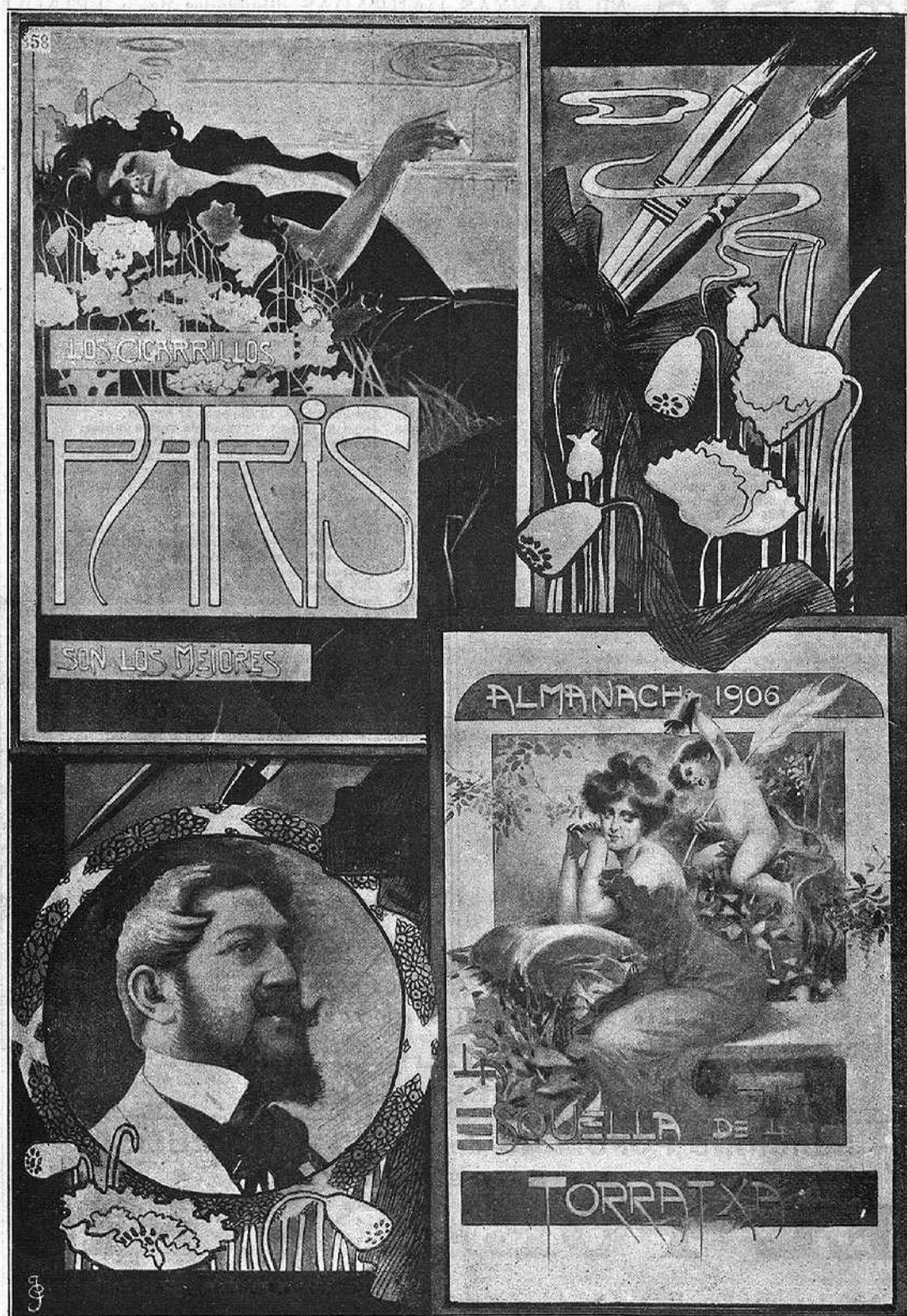
ACABA DE SORTIR

EL POBLE GRIS

Preu: UNA PESSETA

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en llibreries del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponents se 'ls otorgan rebaixos.

UN ARTISTA QUE DESAPAREIX

La Esquilla, al gran cartellista italià Alerdo Villa, mort tràgicament a Milán el dia 2 del corrent Janer.